

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งสุโขทัยเป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของไทย สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกของไทยที่มีการปกครองโดยคนไทยเอง สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๑๗๘๑ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และถือเป็นราชธานีแรกของไทยที่มีการปกครองโดยพ่อขุน พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ.ศ. ๑๗๘๑ - ๑๘๒๒) เป็นผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้นำของชุมชนเล็ก ๆ ที่เรียกว่านครไทย แล้วขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนสุโขทัย ปัจจุบันสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยทางภาคเหนือของประเทศไทย อาณาจักรสุโขทัย ได้รับการยกย่องในฐานะที่เป็นราชธานีที่มีระบบการปกครองแบบพ่อขุนที่มีลักษณะพิเศษ มีการพัฒนาศิลปะ วัฒนธรรม และศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ยังมีการสร้างศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวและการปกครองของสุโขทัยในยุคนั้น

การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. ๑๗๙๒ - ๑๙๔๑)

การเมืองการปกครองของสุโขทัยในช่วงแรก (สุโขทัยตอนต้น) มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นระบบที่เน้นความเป็นกันเองระหว่างผู้นำและประชาชน ระบบการปกครองนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. ระบบพ่อปกครองลูก พ่อขุนเป็นผู้นำสูงสุด และปกครองประชาชนเสมือนพ่อดูแลลูก เป็นระบบที่เน้นความสัมพันธ์แบบครอบครัว ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดและไว้วางใจในผู้นำของพวกเขา พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นพ่อขุนคนแรกที่ก่อตั้งสุโขทัยและปกครองด้วยความเมตตาและยุติธรรม

๒. การปกครองแบบกระจายอำนาจ สุโขทัยแบ่งการปกครองเป็นหลายระดับ โดยแต่ละเมืองมีผู้ปกครองหรือเจ้าเมืองดูแล แต่ละเมืองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการบริหารจัดการภายใน ระบบนี้ช่วยให้การบริหารจัดการการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน
ที่จังหวัดสุโขทัย

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

๓. การใช้กฎหมายและหลักธรรม กฎหมายที่ใช้ในสุโขทัยมีลักษณะเป็นการสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น การส่งเสริมความยุติธรรม ความเมตตา และความรับผิดชอบ ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นหลักฐานที่บันทึกการปกครองและกฎหมายของสุโขทัย ซึ่งเน้นการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและการให้ความยุติธรรม

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญรุ่งเรืองและหลากหลาย มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการค้าขายที่เจริญเติบโต ทั้งภายในและภายนอกอาณาจักร รายละเอียดของเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

การเกษตร

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

๑. การปลูกข้าว สุโขทัยมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่อุดมสมบูรณ์ ข้าวเป็นผลิตภัณฑ์หลักและอาหารสำคัญของประชาชน ระบบชลประทานที่พัฒนาแล้ว ช่วยให้การเพาะปลูกข้าวมีประสิทธิภาพ มีการขุดคลองและสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำและจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก

๒. พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ นอกจากข้าว สุโขทัยยังปลูกพืชอื่น ๆ เช่น ผัก ผลไม้ และพืชสมุนไพร ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและรายได้เสริมของประชาชน

การค้า

๑. การค้าภายใน การแลกเปลี่ยนสินค้าภายในอาณาจักรเป็นสิ่งที่สำคัญ ตลาดท้องถิ่นมีความหลากหลายของสินค้า ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ง่าย

๒. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

การเงินและการคลัง

๑. การใช้เงินตรา สุโขทัยมีการผลิตเหรียญเงินและเหรียญทองสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า การใช้เงินตราช่วยส่งเสริมการค้าและความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

๒. การจัดการการคลัง ระบบการคลังของสุโขทัยมีการจัดการที่ดี มีการเก็บภาษีและการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ

หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๑. การผลิตเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาของสุโขทัยมีคุณภาพสูงและเป็นที่ต้องการในตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ

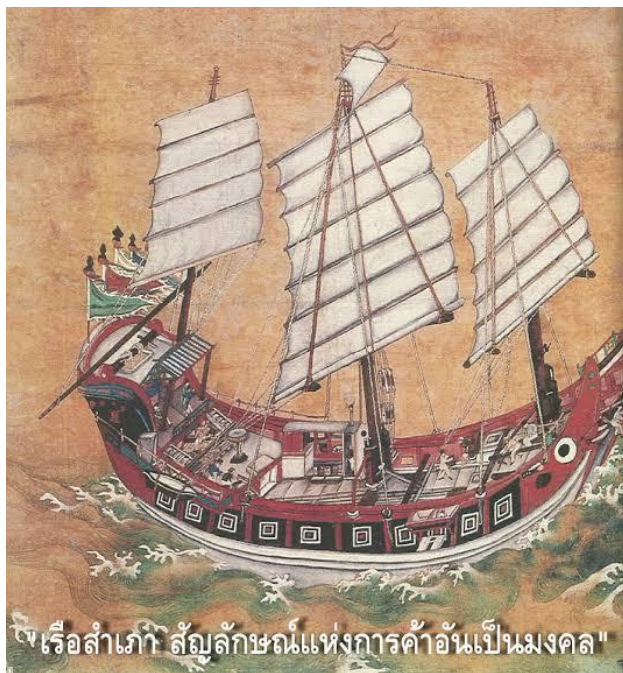
๒. การผลิตผ้าไหมและเครื่องเงิน ผ้าไหมและเครื่องเงินเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีความสำคัญในการค้า ช่างฝีมือในสุโขทัยมีความชำนาญในการผลิตสินค้าเหล่านี้

การพาณิชย์และการตลาด

๑. ตลาดกลาง สุโขทัยมีตลาดกลางที่เป็นศูนย์กลางการค้า ประชาชนสามารถนำสินค้ามาขายหรือแลกเปลี่ยนได้ ทำให้เกิดการกระจายสินค้าและความมั่งคั่งในท้องถิ่น

๒. การค้าปลีก มีร้านค้าและแผงลอยที่ขายสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินค้าที่จำเป็นได้อย่างสะดวก

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างชาติมีความสำคัญต่อการพัฒนาและความมั่นคงของอาณาจักรสุโขทัย ความสัมพันธ์เหล่านี้ครอบคลุมด้านการเมือง การค้า และวัฒนธรรม ดังนั้น **ความสัมพันธ์กับแว่นแคว้นไทย**

๑. ความร่วมมือทางการเมือง อาณาจักรสุโขทัยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแว่นแคว้นไทยอื่น ๆ เช่น พิชณุโลก ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร ความร่วมมือนี้ทำให้อาณาจักรมีความมั่นคงและสามารถขยายอิทธิพลได้ การแลกเปลี่ยนผู้ปกครองและการสร้างพันธมิตรทางการเมืองช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของสุโขทัย

๒. ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างแว่นแคว้น

เช่น การสร้างวัด การแลกเปลี่ยนช่างฝีมือ และการเผยแพร่ศิลปะปูนปั้น วัฒนธรรมไทยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างจากการแลกเปลี่ยนนี้ เช่น การเผยแพร่วิถีชีวิต

ความสัมพันธ์กับต่างชาติ

๑. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

๒. การทูตและความสัมพันธ์ทางการเมือง สุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดี โดยเฉพาะกับจีน พ่อขุนรามคำแหงได้ส่งคณะทูตไปเยือนจีน ซึ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและส่งเสริมการค้า การสร้างพันธมิตรทางการเมืองกับอาณาจักรอื่น ๆ ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียวในภูมิภาค

๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศาสนา สุโขทัยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมและศาสนาจากจีนและอินเดีย พุทธศาสนาและศิลปะจากอินเดียมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของสุโขทัย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับจีน เช่น การใช้ตัวอักษรจีนในการจารึกข้อความบนศิลาจารึก

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

๑. การค้าภายในภูมิภาค สุโขทัยมีการค้ากับแคว้นแคว้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อาณาจักรมีความมั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง การค้าภายในและภายนอกอาณาจักรช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของประชาชน

๓. การผลิตและส่งออกสินค้า สุโขทัยมีการผลิตสินค้าเกษตรและหัตถกรรมที่มีคุณภาพสูง เช่น ข้าว เครื่องปั้นดินเผา และผ้าไหม ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม

๑. การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติ สุโขทัยรับเอาวัฒนธรรมและศิลปะจากจีนและอินเดีย เช่น การใช้ลวดลายศิลปะจีนในเครื่องปั้นดินเผา และการนำเข้าพุทธศาสนาแบบมหายานจากอินเดีย การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติช่วยเสริมสร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสุโขทัย

๒. การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย สุโขทัยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและศิลปะไทยไปยังแคว้นแคว้นและอาณาจักรอื่น ๆ เช่น การส่งช่างฝีมือและศิลปินไปทำงานในต่างประเทศ

สังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

๑. สังคม สังคมในสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นสังคมเกษตรกรรมที่เน้นการเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก ชนชั้นสูงมีบทบาทในการปกครองและดูแลความสงบเรียบร้อย ขณะที่ชนชั้นกลางและชนชั้นล่างมีบทบาทในการทำงานเกษตรและบริการต่างๆ

๒. ศาสนา ศาสนาพุทธเถรวาทเป็นศาสนาหลัก โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาที่มีการบูชาพระพุทธรูปและการสร้างวัด ถือเป็นศาสนาที่มีอิทธิพลสำคัญในชีวิตประจำวันและการปกครอง

๓. วัฒนธรรม วัฒนธรรมสมัยสุโขทัยมีความรุ่งเรืองในด้านศิลปะและวรรณกรรม มีการสร้างพระพุทธรูปที่สวยงามและมีเอกลักษณ์ เช่น พระพุทธรูปสมัยสุโขทัยที่มีท่าประทับนั่งแบบ “พระพุทธรูปปางลีลา” และการสร้างอาคารวัดที่มีลักษณะเฉพาะตัว

๔. ภาษา ภาษาไทยโบราณเริ่มมีการใช้มากขึ้นในสมัยสุโขทัย โดยมีการสร้างอักษรไทยที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเขียนภาษาไทยในปัจจุบัน สมัยสุโขทัยเป็นยุคที่เริ่มมีการพัฒนาทางด้านศิลปะและวรรณกรรมอย่างเด่นชัด และมีการสืบทอดวัฒนธรรมที่สำคัญมาจนถึงปัจจุบัน

รูปพยัญชนะภาษาไทย

ค ก	ข ข	ฅ ค	ด ด	ต ท	น น	ง ง
ช ช	ฉ ฉ	ช ช	ซ ซ	ซ ซ	ซ ซ	— ณ
ญ ญ	ฎ ฎ	ฏ ฏ	ฏ ฏ	— ท	— ณ	ณ ณ
ด ด	ต ท	น น	ง ง	น น	น น	—
บ บ	ป ป	ผ ผ	ฝ ฝ	พ พ	ฟ ฟ	ภ ภ
ม ม	ย ย	ร ร	ล ล	ว ว	ด ด	ช ช
ส ส	ห ห	— ห	ฮ ฮ	— ฮ	—	—

* อักษร ข และ ฅ เป็นอักษรที่ปรากฏใช้กันอย่าง ๒ รูป ต่างกันเล็กน้อยทางอักษร (โปรดดูลักษณะทางอักษร)

ลายสือไทยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

อ้างอิง <https://www.google.com/search>